

Remissyttrande

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Eva-Lisa Olsson
103 33 Stockholm

Fi2020/04527

Promemorian *Utvidgade regler om lättnad i beskattningen av personaloptioner i vissa fall*

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna promemorian. Här följer våra synpunkter.

Kort om förslaget

I promemorian föreslås att reglerna för beskattning av så kallade kvalificerade personaloptioner utvidgas, på så sätt att taket för medelantalet anställda och delägare som arbetar i det utgivande företaget höjs från 50 till 150 och taket för nettoomsättning eller balansomslutning höjs från 80 till 280 miljoner kronor. Det föreslås också att styrelseledamöter och styrelsesuppleanter ska omfattas av reglerna även om dessa inte är anställda i företaget. Förmån av kvalificerad personaloption ska enligt förslaget inte tas upp till beskattning om optionsinnehavaren utnyttjar optionen till förvärv av antingen andel eller teckningsoption som ger rätt att förvärva andel. Det föreslås också bli möjligt för ett moderbolag att ge ut en personaloption som ger rätt att förvärva andelar i det dotterbolag där den anställde arbetar.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Företagarnas inställning

Företagarna välkomnar förslaget. Att beskattningen av personaloptioner görs mer konkurrenskraftig är något vi har efterlyst länge, och vi har också påtalat ända sedan regelverket om kvalificerade personaloptioner infördes att det måste vara användbart på ett rättssäkert sätt för de bolag som det avser.

Förslaget innebär i korthet fyra förändringar:

- Gränsvärdena för hur stora bolag som kan ställa ut kvalificerade personaloptioner höjs.
- Ej anställda styrelseledamöter och -suppleanter ska också kunna erhålla kvalificerade personaloptioner.

- Praxis från Högsta Förvaltningsdomstolen om att även personaloption som utnyttjas för att förvärva en teckningsoption som ger rätt att förvärva andel ska kunna utgöra kvalificerad personaloption, fastslås i lag.
- Kvalificerad personaloption ska också kunna ges ut av ett moderbolag för rätt att förvärva andelar i dotterbolag där mottagaren är anställd.

Företagarna tillstyrker samtliga föreslagna förändringar. Avseende vissa av dem har vi dock invändningar, som utvecklas nedan.

I domarna HFD 2017 ref 41 och HFD 2019 not 31 har Högsta Förvaltningsdomstolen lagt praxis om styrelseledamöters möjlighet att fakturera arvode för styrelsearbete till eget bolag. Presumtionen är sådant arvode ska beskattas i inkomstslaget tjänst hos ledamoten som person. Denna rättsutveckling har kritiserats från flera håll då den gör rekrytering till styrelseuppdrag svårare, och både Företagarna och bland annat StyrelseAkademin har efterlyst lagändringar som möjliggör åter för styrelseledamöter att fakturera arvode från eget fåmansföretag. I promemorians förslag skulle kravet på ersättning (1,5 inkomstbasbelopp) för styrelseledamöter för att kunna erhålla kvalificerade personaloptioner vara villkorat också av att det handlar om ersättning som ska tas upp i inkomstslaget tjänst. Detta villkor riskerar att försvåra användning av optionerna så som förslaget avser, i det fall kommande lagändringar skulle öppna åter för fakturering av styrelsearvodet. Kravet på att ersättning ska vara i inkomstslaget tjänst bör därför tas bort.

Företagarna anser att mängden branscher som utesluts från regelverket är alltför vidsträckt. Det är oklart varför kriteriet att det ska handla om innovativa företag skulle utesluta företag i till exempel bank/finans, försäkring, juridik och revision, där det de senaste åren har skett påtagliga innovativa utvecklingssteg (inom t.ex. *fintech* och *legal tech*). Regeringen bör se över branschbegränsningen i en kommande utökning.

Företagarna instämmer i SVCA:s synpunkt att undantagen i 11 a kap. 15 § inkomstskattelagen bör utökas med fler omständigheter av liknande karaktär, som dödsfall eller pensionering.

Vidare vill Företagarna instämma i några synpunkter i Näringslivets Skattedelegations remissvar:

Förslaget att även optioner till styrelseledamöter och styrelsesuppleanter ska omfattas av kravet på en intjänandetid om minst tre år är alltför begränsande, bland annat ur bolagsstyrningssynpunkt. Kravet bör sättas ned med en tredjedel, till två år, samt kravet på ersättningsnivå sättas ned i motsvarande mån.

Av promemorian framgår att kravet på en lägsta arbetstid om 30 timmar i veckan ska gälla under hela intjänandetiden även i en situation där en styrelseledamot övergår till att bli anställd, eller vice versa. Ett så omfattande krav riskerar att minska möjligheten att ta del av optionerna i fråga. En lösning kan vara det som föreslås av SVCA i deras remissvar, att ersättningskraven proportioneras utifrån den tid personen varit styrelseledamot respektive anställd.

De idag gällande kraven för anställda avseende arbetstid och ersättningsnivå medger undantag vid situationer av sjukdomsfall etc. Motsvarande situationer av sjukdom etc. kan för en styrelseledamot eller styrelsesuppleant leda till att ersättningar uteblir och att det uppställda kravet ersättning till följd av detta inte uppfylls. Reglerna för undantag bör därför också omfatta styrelseledamöter.

Övergångsbestämmelser bör införas som möjliggör att föreslagna utvidgningar och justeringar kan tillämpas för personaloptioner som har förvärvats efter den 31 december 2017.

Även med de föreslagna ändringarna finns risk att anställda beskattas enligt de så kallade 3:12-reglerna vid avyttring av andelarna. Regelverket bör därför justeras så att anställda vars kvalificerade personaloptioner leder till förvärv av '3:12-aktier' tillförsäkras en kapitalinkomstbeskattning som motsvarar den för erhållna aktier som faller utanför 3:12-beskattningen (förslag om detta finns i SOU 2016:23).

Avslutningsvis kan framhållas att vissa delar av konsekvensanalysen är oklara i hur uträkningarna skett. Den angivna kostnaden respektive tidsåtgången för att värdera ett bolag är sannolikt i underkant, och beräkningen av den offentligfinansiella effekten tar inte beteendeförändringar som följer av förändrade regler i beaktande.

Patrick Krassén
Skattepolitisk expert
Företagarna

Fredrik Östbom
Samhällspolitisk chef
Företagarna